

จีดีพีเอเชียทรุด 2 ปีซ้อน ญี่ปุ่นสื่อแว่วถดถอยชัด

เอเชพี - การขยายตัวทางเศรษฐกิจของเอเชียมีแนวโน้มลดลงรุนแรงทั้งในปีนี้และปีหน้า สาเหตุจากการคุกคามของการก่อการร้ายที่ลดให้สหรัฐาและยุโรปวลงพร้อมอกัน ส่วนญี่ปุ่นสาหัสสากรรจ์ถึงขั้นถดถอย โดยวานนี้ทางการโตเกียวประกาศลดตัวเลขคาดการณ์จีดีพีปีงบประมาณปัจจุบันเป็นติดลบ 0.9%

โลกเผชิญแนวโน้มชาลงที่หนักหน่วงและยาวนานขึ้น และยังเป็น การตกต่ำที่เกิดขึ้นโดยพร้อมเพรียง" จีนเมืองไฮ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (เอซีบี) แถลงวานนี้พร้อมกับการเผยแพร่รายงานประจำปีว่าด้วยการคาดการณ์แนวโน้มพัฒนาการของ

อ่านต่อหน้า

สำนักหอสมุด

■ จีดีพีเอเชีย

เอเชียฉบับแก้ไขบทบรรณาธิการ

จีนเสริมว่า สิ่งที่เคยถูกคาดหมายว่าเป็น "การเติบโตช่วงสั้นๆ" ในอุตสาหกรรมสารสนเทศ (ไอที) ที่เคยขยายตัวอย่างรวดเร็วในสหรัฐฯ กลับถูกลดมูลค่าอุตสาหกรรมและภูมิภาคอื่นๆ

ในรายงานระบุว่า สหรัฐฯ ประเทศการค้าใหญ่ที่สุดของโลก อาจมีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) ปีนี้เพียง 1% และ 1-1.5% สำหรับปีหน้า

ส่วนเศรษฐกิจยุโรปคาดว่าจะเติบโต 1.8% และ 1.8-2.3% ในปี 2001 และ 2002 ตามลำดับ

การขยายตัวของญี่ปุ่นมีแนวโน้มติดลบ 0.5% ในปีนี้ และหยุดนิ่งในปีหน้า

ความตกต่ำของเศรษฐกิจใน 3 พื้นที่สำคัญดังกล่าวลดให้การเติบโตของประเทศไทยกำลังพัฒนาในเอเชียอยู่ในอัตราเพียง 3.4% ในปีปัจจุบัน และ 4.5% ในปีหน้า จากที่เคยขยายตัวเชิงแกร่งถึง 7% ในปี 2000

สิงคโปร์ ได้ทวน และยังคงถูกคาดหมายว่าจะเผชิญภาวะถดถอยในปีนี้ โดยที่ประเทศเศรษฐกิจใหม่เหล่านี้เกือบจะไม่ได้การเติบโตเลยในปี 2002 จากที่เคยขยายตัวถึง 8.4% ในปีที่ผ่านมา

อย่างไรก็ดี เอเชียไม่ได้เปลี่ยนแปลงการคาดการณ์เศรษฐกิจจีนในปีปัจจุบันที่อยู่ที่ 7.3% แต่ลดตัวเลขสำหรับปีหน้าลง 0.5% อยู่ที่ 7%

ช่วงสั้นๆ ธนาคารแห่งประเทศไทยว่าประเทศไทยกำลังพัฒนาในเอเชียจะเติบโต 5.3% ในปีนี้ และ 6.1% ในปีหน้า ส่วนชาติเลือกเศรษฐกิจถูกคาดหมายไว้ที่ 4.3% และ 5.6% ตามลำดับ

เอซีบีแฉกแจงว่า การหดตัวของดีมานต์ในตลาดโลกที่มีต่อผลิตภัณฑ์สื่อสารและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นสินค้าออกสำคัญของประเทศไทยกำลังพัฒนาในเอเชียหลายแห่งนั้น มีแนวโน้มว่าจะลดลงรุนแรงกว่าที่คาดไว้

ยิ่งไปกว่านั้น การชะลอตัวของสหรัฐฯ ยังลาก่อนทำให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงอีก กว้าง และเร็วยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากวินาศกรรมสะเทือนขวัญเมื่อวันที่ 11 กันยายน

บราห์ม ปราวัก นักเศรษฐศาสตร์อาวุโสของเอซีบี เชื่อว่าอาจต้องปรับลดการคาดการณ์ลงอีก ถ้าความขัดแย้งในอัฟกานิสถานยืดเยื้อ และเศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่นเสื่อมลง อย่างไรก็ตาม เอซีบีคาดหมายว่าปฏิบัติการโจมตีอัฟกานิสถาน และติดตามจับอุซามะห์ บิน ลาดิน ผู้ต้องสงสัยหมายเลข 1 ในการโจมตีสหรัฐเมื่อสองเดือนก่อน น่าจะยุติในเร็ววัน

จีนลำทับว่า เหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน ทำให้เกิดการชะงักงันของอุปทานในระยะกลางและสั้น เนื่องจากกิจกรรมธุรกิจจะสะดุด และต้นทุนการดำเนินงานเพิ่มขึ้น

บราห์มเสริมว่า "เรื่องใหญ่" ของเอเชีย-แปซิฟิก ในปีนี้คือ แนวโน้มที่สินค้าออกจะลดลง 5% จากที่เคยขยายตัวกว่า 20% ในปี 2000 ส่วนปีหน้าอาจฟื้นขึ้น 6% ขณะที่การนำเข้าคาดว่าจะลดลงกว่า 3% ในปีนี้ ก่อนขยายตัว 7.2% ในปีหน้า จากที่เคยโตถึงเกือบ 25% เมื่อปีที่แล้ว

ปัญหาคืนสะพัดโดยรวมของเอเชียที่อยู่ในสภาพเกินดุลมาตั้งแต่วิกฤตการณ์ปี 1997 จะยังคงเป็นบวกต่อไป แต่อาจจะลดลงเมื่อการฟื้นตัวกระตุ้นให้ความต้องการนำเข้าเพิ่มขึ้น

แม้จะมีการปรับลดการคาดการณ์ลง "แต่จากพื้นฐานเศรษฐกิจและจุดยืนด้านนโยบายที่แข็งแกร่งในเกือบทุกประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นสมาชิกของเอซีบี สำคัญที่สุดคือความต้องการถึงคือ เรามองเห็นแนวโน้มแง่ดีในประเทศกำลังพัฒนาในเอเชีย-แปซิฟิกในระยะกลาง" ซินกล่าว

เอซีบีระบุว่า การฟื้นตัวของโลกอาจเริ่มต้นอย่างรวดเร็วไตรมาส 2 ปีหน้า โดยที่เศรษฐกิจเติบโตแข็งแกร่งตลอดทั้งปีสืบเนื่องจากมาตรการกระตุ้นทางการเงินและการคลังเริ่มส่งผล

ธนาคารแห่งหนึ่งยังกล่าวอีกว่า การคาดการณ์สำหรับสหรัฐฯ ญี่ปุ่น และยุโรป ไม่ได้ครอบคลุมถึงผลลัพธ์จากนโยบายเพิ่มเติมใดๆ ที่ทั้งสองภูมิภาคอาจผลักดันออกมาเพื่อต่อต้านการชะลอตัวและผลกระทบระยะสั้นจากการก่อวินาศกรรมในสหรัฐฯ

สุดท้าย เอซีบีตั้งข้อสังเกตว่า ผู้ลงนโยบายของภูมิภาคเหล่านั้นบ่งชี้เจตนาที่ชัดเจนที่จะหลีกเลี่ยงการชะลอตัวรุนแรงและเร็วขึ้น ขณะที่ในเอเชียอื่น รัฐบาลของหลายชาติได้ผ่านนโยบายการเงินการคลังที่รัดกุม

ญี่ปุ่นปรับลดจีดีพี

วันเดียวกัน รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศบทบรรณาธิการตัวเลขคาดการณ์การขยายตัวของปีงบประมาณปัจจุบันที่สิ้นสุดเดือนมีนาคม 2002 เป็นติดลบ 0.9% จากที่เคยคาดไว้ว่าจะเติบโต 1.7% ซึ่งหากเป็นจริงจะถือเป็นการหดตัวที่รุนแรงที่สุดในรอบ 20 ปี

ท่ามกลางการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจญี่ปุ่นติดอยู่ในสภาพเลวร้าย ท่ามกลางภาวะที่การจ้างงานลดลง เช่นเดียวกับการส่งออก การผลิตและการลงทุนด้านเงินทุน มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลยังคงล้าหลัง ขณะที่เศรษฐกิจของเกาหลีใต้และจีนยังคงฟื้นตัวเร็ว

การติดลบ 0.9% ของจีดีพี ถือเป็นผลงานเลวร้ายที่สุดนับจากปี 1980 ภายใต้ศตวรรษของการขยายตัวหรือหดตัวที่ขึ้นอยู่กับขณะนี้

ครั้งที่เลวร้ายที่สุดก่อนหน้านี้เกิดขึ้นในปี 1998/99 เมื่อจีดีพีหดตัว 0.6% ในภาวะที่แดนปลาดิบเผชิญวิกฤตการณ์ธนาคาร

ผลจากการหดตัวของการค้าที่เกิดขึ้นจากวิกฤตการณ์ก่อการร้ายยังคงบั่นทอนไม่มีการเติบโตของญี่ปุ่น

ยาสุโอะ ฟูกูตะ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีกล่าวว่ารัฐบาลจะติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดเพื่อตัดสินใจว่าจำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจฉบับที่ 2 หรือไม่

ทางการโตเกียวยังลดการคาดการณ์จีดีพีที่แท้จริง ซึ่งพิจารณาด้วยเงินเฟ้อหรือเงินมอด ประกอบด้วย จาก 2.3% เหลือ 1% ซึ่งถ้าเป็นจริงปี 2001 จะเป็นปีที่ 4 ติดต่อกันที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นหดตัว สะท้อนถึงความเร็วรัวของภาวะเงินฝืด และเงินเฟ้อกดดันต่อมาตรการฉุกเฉินอื่นๆ ไคชิซุมิ ในการเร่งแผนปฏิรูปที่รุนแรงที่มาตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งในเดือนเมษายน

โคชิซุมิให้สัญญาที่จะฟื้นฟูการเติบโตทางภาคการธนาคารที่ขณะนี้ยังคงอ่อนแอไปทั่วทั้งเอเชีย และลดหนี้ของประเทศไทยที่สูงถึง 150% ของจีดีพี

หลังจากรัฐบาลหลายชุดที่ผ่านมาแทบจะทุบเศรษฐกิจก็กลับมาฟื้นตัว

งบประมาณพิเศษของปีนี้น่าจะน้อยกว่าบางของรัฐบาลชุดก่อนๆ สอดคล้องกับจุดยืนของโคชิซุมิที่ต้องการจำกัดการออกพันธบัตรในปีนี้และปีหน้าไว้ที่ 30 ล้านล้านเยน ทว่า สมาชิกวุฒิสภาและนักเศรษฐศาสตร์บางคนเห็นว่าจำนวนดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะพลิกฟื้นเศรษฐกิจที่อ่อนแอจนแล้ว

มาโนะริเอะ อิชิกาวะ นักเศรษฐศาสตร์ของสถาบันวิจัยแห่งญี่ปุ่น ชี้ว่าโคชิซุมิอาจต้องออกงบประมาณพิเศษฉบับที่ 2 ในปีหน้า โดยปลายปีนี้จะ เป็นช่วงเวลาสำคัญในการตัดสินใจ แต่สิ่งที่น่ากังวลก็คือ การชะงักงันของแผนการปฏิรูปอาจสร้างความผิดหวังต่อตลาด

ทั้งนี้ ช่วง 3 เดือนระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน จีดีพีตามฤดูกาลจะติดลบ 0.8% ขณะที่อัตราขยายตัวในไตรมาสสิ้นสุดเดือนกันยายนที่จะออกมาในวันจันทร์ (12) ถูกคาดหมายว่าจะหดตัวเป็นไตรมาสที่ 2 ซึ่งต่างกับการถดถอยเชิงเทคนิค

เฮโซ ทาคะนาเกะ รัฐมนตรีนโยบายเศรษฐกิจและการคลัง เชื่อมั่นว่าจีดีพีอาจหดตัวต่อไปในปีหน้า ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ■